

fremkomne fra kunstnerisk Side om at faa udryddet det banale Præg, de franske Mønter have haft i alt Fald i de sidste halvt Hundrede Aar, og har gennem kunstnerisk Konkurrence og med kunstnerisk Bistand tilvejebragt ny Mønttyper. Jeg har tilladt mig til ærede Medlemmers Beskuelse at medtage Prøver paa nogle af disse til Dels endnu ikke udgivne Mønter. Desværre har jeg ikke kunnet faa Hovedmønten 20 Francs-Stykket, der først i disse Dage er autoriseret til Præg, og af hvilket der derfor ikke foreligger Eksemplarer. Det er altsaa kun de tarvelige Metaller, Sølvet og Broncen, som jeg er i Stand til at forelægge Eksemplarer af, men jeg tror, ærede Medlemmer ville erkende, at selv om de kunne have større eller mindre Mangler, maa man sige, at disse Mønter betegne det første betydningsfulde Skridt til paa dette Omraade at frembringe noget bedre, end man hidtil har haft, og det er just dette, der har indgivet mig den Tanke, som har fundet sit Udtryk i det her foreliggende Ændringsforslag.

Nu ville ærede Medlemmer maaske sige: Ja, men hvad Betydning har dette for os? er det ikke lige meget, hvordan Mønterne se ud, naar man bare har mange af dem og helst saa mange som muligt? Dertil skal jeg sige to Ting. Før det første, at man skal ikke undervurdere den Betydning som kunstnerisk Opdragelsesmiddel, som Mønten har. Mønten er jo hver Mands Kunst, det er et Stykke, som vandrer gennem Allemands Hænder. I et nylig udgivet Værk om fransk Medaillekunst i dette Aarhundrede citeres et Ord af den franske Publicist Edmond About, hvor han siger: „Husk paa, at naar du kaster et 5 Francsstykke hen ad Disken, skiller du dig ved et kunstnerisk Mesterværk“. Jeg tror ikke, man vil føle sig stærkt fristet til at bruge dette Udtryk om vore nugældende danske Mønter. Jeg tror altsaa, det har nogen Betydning, at Folket Dag for Dag faa at se noget smukt i Stedet for noget hæsligt. Men for det andet: Det er jo almindelig anerkendt, at vort Fædreland indtager en smuk Plads i Europas kunstneriske Udvikling i Slutningen af det 19de Aarhundrede. Saavel vor Arkitektur som vor Malerkunst glæder sig ikke blot over vort Folks Tilslutning, men nyder ogsaa Anerkendelse i den store Verden. Det samme gælder om visse Sider af vort Kunsthaandværk, Keramikken, den, der arbejder i det finere, og den, der arbejder i det grovere Stof; jeg tør maaske ogsaa nævne vort Boghaandværk i denne For-

bindelse. Derimod er der paa Metalindustrien, bortset fra Kunstsmederiet, en Stilstand, som kontrasterer stærkt derimod og kontrasterer mod Udviklingen, som den var i Halvtredserne og Tredserne, og det forekommer mig, at for denne Stilstand har baade vort finere og grove Metalhaandværk, baade det, der arbejder i uædle, og det, der arbejder i ædle Metaller, Ansvar. Der er et Omraade, hvor vi ere komne tilbage i Konkurrencen baade med Hensyn til Arbejdets Præcision og med Hensyn til dets Skønhed. Jeg tror, at Staten kunde gøre noget nyttigt ved at virke som Forbillede paa dette ingeniørbetydningsløse Omraade, og det er ikke helt uden Betydning, om Staten der stiller Krav til sig selv, som ville virke som Opmuntring ogsaa for andre.

Maaske jeg i denne Forbindelse maatte nævne et noget beslægtet Felt. Den kongelige Mønt beskæftiger sig ikke alene med Mønter, men slaar ogsaa Medailler, saavel for Staten og offentlige Myndigheder, for saa vidt dette sker, som for private. Jeg ser af Instruksen for Møntguardeinen, at det er Finansministeren, der skal give Autorisation til, at slige Medailler blive prægede. Jeg tror ikke, den ærede Finansminister er stærkt overanstrengt med Begæringer i saa Henseende. Medaillekunsten er gaaet stærkt tilbage i vort Fædreland i de senere Aar. Jeg tror, at Staten har noget Ansvar i saa Henseende. Jeg tror, at Danmark er et enestaaende Eksempel paa, at store mindeværdige Begivenheder i Folkets Liv blive uden det Mindesmærke, som en smukt præget Medaille vilde være. Det turde være enestaaende, at en Begivenhed som et nyt Kunstmuseums Opførelse eller Begivenheder som Mindedages Tilbagevendende ere uden Vidnesbyrd i Medailler, prægede i den Anledning. En saadan Medaille kommer ud i vide Kredse og bliver for følgende Slægter Vidnesbyrd om, hvorledes man opfattede en saadan Begivenhed, og om, hvad man har kunnet gøre kunstmæssig og haandværksmæssig paa det paagældende Tidspunkt. Det er de Grunde, hvorfor jeg tror, at det dog er en Sag, der fortjener nogen Opmærksomhed. Med Hensyn til Lovgivningen skal jeg gøre opmærksom paa, at ifølge Møntloven af 1873 og Konventionerne af 1873 og følgende Aar med Sverige og Norge ere vi bundne paa nogle Punkter, paa andre ikke. Med Hensyn til, hvilke Mønter vi lade slaas, ere vi, i det mindste inden for visse Grænser, bundne og ligeledes med Hensyn til Møntmetallet. Vi ere uberet-